

Transport af dyr i EU

- forskningsbaseret input

• 1. NOV 2023 \ FORSKERNE FORMIDLER

Hvordan påvirker det dyrs velfærd at blive transporteret over lange afstande?

Det korte svar er, at det kommer an på, hvilke forhold turen foregår under.

Mette S. Herskin

Dyrevelfærd kan skaleres

Skal indeholde positive oplevelser (f.eks. have valgmuligheder)

Transport af dyr

Multifaktoriel belastning

Det positive og negative som dyr oplever på et givent tidspunkt

Dyrevelfærd kan skaleres

Det positive og negative som dyr oplever på et givent tidspunkt

Skal indeholde positive oplevelser (f.eks. have valgmuligheder)

Transport af dyr

Sårbare dyr (f.eks. alder, fysisk tilstand)

Temperaturforhold i køretøj

Rummets dimensioner (plads, højde)

Transportens varighed

og mange flere

Multifaktoriel belastning

Dyrevelfærd kan skaleres

God

Skal indeholde positive oplevelser (f.eks. have valgmuligheder)

Det positive og negative som dyr oplever på et givent tidspunkt

Transport af dyr

Sårbare dyr (f.eks. alder, fysisk tilstand)

Temperaturforhold i køretøj

Rummets dimensioner (plads, højde)

Transportens varighed

og mange flere

Hvor på skalaen afhænger af hvor mange og alvorligt disse er til stede

Hvad ved vi fra forskning?

Betydning af enkeltfaktorer er ikke undersøgt under danske forhold

Sårbare dyr

Udenlandske undersøgelser: Unge kalve (nu 14 dage): udfordrede pga. alder og umodenhed
Der kunne også være andre eksempler

Temperaturforhold i køretøj

Rummets dimensioner (plads, højde)

Transportens varighed

Hvad ved vi fra forskning?

Betydning af enkeltfaktorer er ikke undersøgt under danske forhold

Sårbare dyr

Udenlandske undersøgelser: Unge kalve (nu: 14dage): udfordrede pga. alder og umodenhed
Der kunne også være andre eksempler

Temperaturforhold i køretøj

DK undersøgelse: I varme perioder overstiger temperaturen i køretøjerne grænser for, hvor svin oplever det som negativt – især i de forreste rum i køretøjet

Rummets dimensioner (plads, højde)

Transportens varighed

Hvad ved vi fra forskning?

Betydning af enkeltfaktorer er ikke undersøgt under danske forhold

Sårbare dyr

Udenlandske undersøgelser: Unge kalve (nu: 14dage): udfordrede pga. alder og umodenhed
Der kunne også være andre eksempler

Temperaturforhold i køretøj

DK undersøgelse: I varme perioder overstiger temperaturen i køretøjerne den grænse, hvor dyrene oplever det negativt – især i de forreste rum i køretøjet

Dimensioner (plads, højde)

Højde har kun begrænset betydning (60-90 cm) og vægtklasse (20-25 kg)
Udenlandske undersøgelser på tværs af arter: mere plads/dyr er tit en fordel

Transportens varighed

Hvad ved vi fra forskning?

Betydning af enkeltfaktorer er ikke undersøgt under danske forhold

- Er dyret sårbart overfor transport Udenlandske undersøgelser: Unge kalve (nu: 14dage): udfordrede pga. alder og umodenhed
Der kunne også være andre eksempler
- Temperaturforhold i køretøj DK undersøgelse: I varme perioder overstiger temperaturen i køretøjerne den grænse, hvor dyrene oplever det negativt – især i de forreste rum i køretøjet
- Dimensioner (plads, højde) Højde har kun begrænset betydning (60-90 cm) og vægtniveau (20-25 kg grise)
Udenlandske undersøgelser på tværs af arter: mere plads/dyr er tit en fordel
- Transportens varighed Varighed behøver i sig selv ikke at være den vigtigste faktor. Det kommer an på forholdene.
Dårlige forhold = varighed er et problem, også før 8t
Forskning kan ikke svare på om 'pauser/hvil' er positivt – her findes nærmest ingen viden
Kan ikke udelukkes også at have negative konsekvenser

Hvad kan der gøres?

Ændre regler og igangsætte udvikling

Sårbare dyr

- Justering af kalves mindstealder
- EFSA* anbefaler 5 uger
- Ingen DK undersøgelser
- Positive erfaringer fra Tyskland, hvor 28 dage nu er krav
- Husk at: detaljerede regler forhindrer faglig vurdering
- Myndigheder og branche

Temperaturforhold i køretøjer

- Udvikling nye systemer til klimastyring i køretøjerne som vil sikre overholdelse af grænser
- Justerer grænser for hvilke temperaturer dyrene må opleve ~ dyrenes biologi
- Klimatilpasning af dyretransport til en varmere fremtid?
- Lettere for chauffører at styre temperaturer og til gavn for dyrenes velfærd
- Bruges af myndigheder?

Tjek undervejs/efter

- Brug sensordata til at få information om dyrenes oplevelser undervejs/ved ankomst
- Tjek før transport er dyre og ikke garanti for dyrenes oplevelser
- Inddrage flere dyr end de stikprøver vi har i dag. Ingen ved ankomst efter eksport.
- EFSA kalder det 'output-measures' – arbejder i den retning på stald og ved slagtning
- Udvikling i digitale værktøjer går hurtigt i landbruget – hvorfor ikke under transport?

*European Food Safety Agency, rådgiver EU-Kommissionen om dyrevelfærd. Jeg er medlem af EFSA's ekspertpanel vedr. dyrs sundhed og velfærd

Stillebillede fra videokamera i lastbil, som transporterer grise. Optaget under forskningsprojekt om adfærd hos fravænnede grise (20-25 kg). Grisenes plads svarer til lovkravet for korte transporter, og der er 70 cm til loftet. [Foto: Cecilie Kobek-Kjeldager]

Tak for ordet

• 1. NOV. 2023 \ FORSKERNE FORMIDLER

Hvordan påvirker det dyrs velfærd at blive transporteret over lange afstande?

Det korte svar er, at det kommer an på, hvilke forhold turen foregår under.